

ESA082 Dante Alighieri: umění, estetika a kultura středověku

materiály : www.phil.muni.cz/estetika/dante

a v inf. systému:

https://is.muni.cz/auth/el/1421/jaro2017/ESA082/um/?ag=el_ma;info=1

Podmínky ukončení:

kolokvium 4 kr. (rozhovor nebo test)

- Dantův život v rozsahu malého slovníkového hesla + Boccacciův Traktátek ke chvále Florent'ana Danta;
- pozorná četba jedné kantiky Komédie (asi Pekla či Očistce);
- obecná znalost celkové architektury Komédie, dělení pekla a očistce a systém ctností a neřestí;
- na zvoleném zpěvu Komédie ukážete některé kategorie středověké kultury a estetiky hierarchie, řád, alegorie, krása stvoření a jedinečnost lidské osoby, přirozenost a milost, smyslové/nadsmyslové, intelekt, láska a její druhy, cesta, homo viator, časová synchronie, historické vědomí, pokřesťanství antické kultury apod. (káž tímto zvoleným zpěvem není 1. zpěv Komédie, jak bývá obvyklé).

Dante Alighieri: jedna část Komédie

Dante Alighieri: XIII. dopis Can Grandovi della Scala

Dante Alighieri: úryvky z Nového života (sonet Lásku má ve svých očích, kancóna Vy paní, které)

Giovanni Boccaccio: Životopis Danta Florent'ana

T.S. Eliot: Co pro mne znamená Dante

zkouška 5 kr. (test s dozkoušením)

totéž: + umět interpretovat 3 zpěvy podle vlastní volby

+ znalost dvou částí kantik (Peklo + Očistec)

+ jeden další titul ze sekundární literatury

Další doporučená literatura (nebude v žádném případě předmětem examínace):

a) estetika

Wl. Tatarkiewicz: Středověká estetika (virtuální knihovna) II– Tatarkiewicz má daleko nejlepší přehled středověké estetiky, stačí přehledová znalost;

b) kulturní historie a antropologie

A. Gurevič: Kategorie středověké kultury; týž: Peklo, nebe ráj (dobré a známé kulturně historické práce ruského historika, z nichž druhá je postavena na Dantovi)

c) filologie a dějiny literatur

Ernst Curtius: Evropská literatura a latinský středověk (zásadní dílo, zaslouženě nejcitovanější, několik pasáží o Dantovi)

E. Auerbach: Mimesis (všude čtené a citované dílo, středověké literatury se týkají 4 znamenité studie, z nich jedna přímo Danta – 10. zpěv Očistce)

d) románská filologie a italienistika

F. de Sanctis: Dějiny italské literatury – pasáž o Dantovi (spíše romantický výklad založený zvláště na 5. zpěvu Pekla, u nás výklad převzatý Václavem Černým i jeho žákem, překladatelem Fr. Mikešem (malá věrnost náboženským a filosofickým intencím Commedie)

Michele Barbi (v italštině na www) – životopis, vlastně heslo Enciclopedia Italiana z pera jednoho z největších dantistů 20. století

Indro Montanelli: Dante a jeho doba (český překlad populární publikace lombardského historika a novináře, v Itálii velmi uznávaného, poučné, zábavně neuctivé, místy ale nepřesné)

některé komentované vydání Danta (nejlépe v edizione Mondadori, Chiavacci-Leonardi, dostupné, levné, mistrovské)

e) bohemistika

má studie k podílu Jana Zahradníčka na Bablerově překladu Komédie

Václav Černý: Staročeská milostná lyrika (skvělá a čtivá práce o vlivu Francie a Itálie na českou lyriku 13. a 14. století)